

NOTA VOOR DE RAAD

Datum: 15 november 2017	Nummer raadsnota: BI.0170598
Onderwerp: Accountantscontrole	

Portefeuillehouder: Van der Helm	Bijlagen: 1. Normenkader 2017	Ter inzage:
--	---	--------------------

Voorstel:

1. Vast te stellen het controleprotocol, zoals genoemd in de raadsnota, en het normenkader 2017, zoals opgenomen in de bijlage, ten behoeve van de accountantscontrole 2017.

Samenvatting

De gemeenteraad heeft BDO accountants de opdracht verstrekt de accountantscontrole als bedoeld in artikel 213 Gemeentewet voor de gemeente Oosterhout uit te voeren over het boekjaar 2017. Voorafgaande aan de accountantscontrole dient een controleprotocol en een normenkader te worden vastgesteld door de gemeenteraad. In het normenkader van Oosterhout is wet- en regelgeving van hogere overheden opgenomen alsmede die van de gemeente zelf. Voor de gemeente betreft het de verordeningen, raadsbesluiten en collegebesluiten: in alle gevallen gaat het daarbij om bepalingen over financiële beheershandelingen. De raad heeft de mogelijkheid om kaderstellende besluiten van het college toe te voegen aan het normenkader indien zij dat wenst. Het controleprotocol bevat de daarbij te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening 2017 van de gemeente Oosterhout. De gemeenteraad kan in de opdrachtverstrekking aan de accountant de goedkeuringstolerantie scherper vaststellen. Het aanscherpen van de goedkeuringstolerantie (dat wil zeggen de goedkeuringstolerantie lager dan 1% stellen) zal als consequentie hebben dat de accountant sneller een niet goedkeurende verklaring zal afgeven. Wij zien echter geen noodzaak om dit te doen en adviseren dan ook om hier geen gebruik van te maken.

Wat willen we bereiken?

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van de gemeente Oosterhout.

Wat gaan we daarvoor doen?

Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid en rechtmatigheid)

Zoals in artikel 213 van de Gemeentewet is omschreven zal de controle van de jaarstukken gericht zijn op het geven van een oordeel over:

- Het getrouwe beeld van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de grootte en samenstelling van het vermogen;
- Het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties;
- Het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit Begroten en Verantwoorden);
- De verenigbaarheid van het jaarverslag en de jaarrekening;

- De bijlage van de jaarrekening met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen, bedoeld in artikel 58a van het Besluit Begroting en Verantwoording (SiSa-bijlage).

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie als bedoeld in artikel 1, onder c van de controleverordening gemeente Oosterhout; het overeenstemmen van het tot stand komen van de financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan met de relevante wet- en regelgeving, zoals bedoeld in het Besluit Accountantscontrole Gemeenten.

Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet elke financiële handeling en niet ieder document, maar richt de controle dusdanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties en financiële beheershandelingen. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op een risicoanalyse, vastgestelde toleranties, statistische deelwaarnemingen en extrapolaties.

De *goedkeuringstolerantie* is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven controleverklaring.

De *rapporteringstolerantie* is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringstolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen.

In het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. De goedkeuringstolerantie wordt berekend als een percentage van de totale lasten van de gemeente. Voor de goedkeuringstoleranties volgt de raad de volgende wettelijke minimumeisen:

Goedkeuringstoleranties	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1% < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de jaarrekening (% lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	-

Ter illustratie: Op basis van de begroting 2017 van de gemeente Oosterhout betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten van circa € 1.700.000 en een totaal van onzekerheden van circa € 5.000.000 de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten.

De gemeenteraad kan de goedkeuringstolerantie scherper vaststellen. Het aanscherpen van de goedkeuringstolerantie (dat wil zeggen de goedkeuringstolerantie lager dan 1% stellen) zal als consequentie hebben dat de accountant sneller een niet goedkeurende verklaring zal afgeven. Wij zien echter geen reden om de tolerantie aan te scherpen.

De minimumeisen voor de rapporteringstolerantie zijn eveneens in het BADO vastgelegd:

1. De bedragen voor de rapporteringstoleranties die de accountant hanteert ten behoeve van de rapportering in het verslag van bevindingen zijn de bedragen die voortvloeien uit de goedkeuringstoleranties.
2. De raad kan de accountant bedragen voor de rapporteringstoleranties voorschrijven die lager zijn dan de bedragen die voortvloeien uit de goedkeuringstoleranties.

3. Indien de accountant kwalitatieve gebreken van noemenswaardig belang constateert, meldt hij deze in het verslag van bevindingen, ook indien deze gebreken niet leiden tot het onthouden van een goedkeurende accountantsverklaring.

4. In het verslag van bevindingen van de accountant wordt per specifieke uitkering gerapporteerd met een rapporteringstolerantie gebaseerd op de lasten van de specifieke uitkering in het verantwoordingsjaar of, bij meerjarige financiële afrekening op basis van prestatieafspraken, gebaseerd op het totale voorschot per specifieke uitkering, in alle gevallen met een ondergrens van te melden bevindingen van:

a. € 12.500 indien de lasten kleiner dan of gelijk aan € 125.000 zijn;

b. 10% indien de lasten groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 zijn;

c. € 125.000 indien de lasten groter dan € 1.000.000 zijn.

Zoals gezegd kan de raad ervoor kiezen om de accountant rapporteringstoleranties op te leggen die lager zijn, echter hiertoe is geen reden/noodzaak aanwezig.

Normenkader

Rechtmatig moet ook worden uitgelegd als in overeenstemming met de geldende interne en externe wet- en regelgeving voor zover het financiële consequenties heeft.

Om vast te stellen welke externe en interne wet- en regelgeving door de accountant moet worden betrokken bij de uitvoering van de rechtmatigheidscontrole als onderdeel van de accountantscontrole wordt jaarlijks het zogenaamde normenkader rechtmatigheid vastgesteld. In dit normenkader worden naast de algemeen na te leven wettelijke normen op het gebied van rechtmatigheid ook specifieke normen vastgelegd. De algemene normen zijn vastgelegd in "het besluit Accountantscontrole Provincie en Gemeente" en algemeen geldende wetgeving. De specifieke normen betreffen vooral de vastgestelde verordeningen en specifieke regelingen. De belangrijkste aanpassingen van het normenkader ten opzichte van 2016 betreffen de actualisering van de door de gemeenteraad/college vastgestelde verordeningen, besluiten en regelingen in 2016. Tevens betreft het mutaties in de landelijke wet- en regelgeving in 2017. Het normenkader voor 2017 is opgenomen in de bijlage.

Wat mag het kosten?

Aan het vaststellen van dit controleprotocol / normenkader zijn geen kosten verbonden. De kosten voor de accountantscontrole zijn opgenomen in de reguliere begroting.

Op welke manier is/wordt vormgegeven aan burgerparticipatie?

n.v.t.

gemeente **Oosterhout**

BESLUIT VAN DE RAAD

Nummer: BI.0170598

DE RAAD VAN DE GEMEENTE OOSTERHOUT;

Gelezen het voorstel van het college van 5 december 2017

BESLUIT:

1. Vast te stellen het controleprotocol, zoals genoemd in de raadsnota, en het normenkader 2017, zoals opgenomen in de bijlage, ten behoeve van de accountantscontrole 2017.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 23 januari 2018.

DE RAAD VOORNOEMD,

, voorzitter

, griffier